

Тема № 6. Європейські олімпійські комітети (ЄОК)

Мета заняття: *ознайомитися з історією створення Європейських олімпійських комітетів (ЄОК); набути уявлення про Європейські юнацькі олімпійські дні та фестивалі; усвідомити сутність Європейських ігор як спортивних змагань.*

Питання для самостійного вивчення

1. Історія створення Європейських олімпійських комітетів.
2. Європейські юнацькі олімпійські фестивалі (ЄЮОФ).
3. Європейські ігри.

Ключові терміни та поняття: *Асоціації національних олімпійських комітетів, Європейські олімпійські комітети, Європейські юнацькі олімпійські дні, Європейські юнацькі олімпійські фестивалі, Європейські ігри, Європейський молодіжний олімпійський фестиваль.*

Методичні вказівки до вивчення теми

У ході опрацювання **першого питання** необхідно ознайомитися з історією створення міжнародної олімпійської організації – Європейські олімпійські комітети (ЄОК); набути уявлення про діяльність президентів ЄОК.

Зверніть увагу, що ідея об'єднання європейських національних олімпійських комітетів належить Джуліо Онесті (Італія), Раулю Молле (Бельгія) і Раймонду Гафнеру (Швейцарія). Вона була озвучена в 1967 р. у Тегерані, що згодом обумовило створення Асоціації національних олімпійських комітетів.

Створення Континентальної асоціації європейських НОК відбулося на Асамблеї 1968 р. у Версалі, що проходила під керівництвом її першого президента графа Жака де Бомона.

Щоправда, офіційне визнання Асоціація отримала лише в 1975 р. у Лісабоні, де було представлено її статут та затверджено остаточну назву – «Асоціація європейських НОК» (АЄНОК).

У період 1968-1989 рр. АЄНОК очолювали:

- Жак де Бомон (1969-1976 рр.)
- Бо Бенгтссон (1976-1980 рр.)
- Франко Карраро (1980–1987 рр.)
- Курт Хеллер (1987-1989 рр.).

У 1995 р. АЄНОК змінила назву на Європейські олімпійські комітети (ЄОК).

У різні роки ЄОК очолювали:

- Жак Рогге (1989-2001 рр.)
- Маріо Песканте (2001-2006 рр.)
- Патрік Хікі (2006-2016 рр.)
- Янез Косьянчич (2016 р. – дотепер).

Під час вивчення *другого питання* потрібно розглянути сутність комплексних змагань, що проводяться під патронатом Міжнародного олімпійського комітету (МОК) та Європейських олімпійських комітетів (ЄОК) за участю усіх європейських країн. Мова йде про Європейські юнацькі олімпійські фестивалі (ЄЮОФ).

Передусім необхідно заглибитися в історію їх започаткування. Зверніть увагу, що в 1990 р. з ініціативи восьмого президента Міжнародного олімпійського комітету Жака Рогге, який на той час очолював АЄОК, було прийнято рішення про проведення один раз на два роки зимових і літніх Європейських юнацьких олімпійських днів (ЄЮОД). Саме таку назву отримали змагання молодих атлетів.

І літні ЄЮОД відбулися в 1991 р. у Брюсселі, а через два роки в італійському місті Аоста пройшли І зимові Європейські юнацькі олімпійські дні. Згодом змагання молодих атлетів Європи *стали називатися Європейськими молодіжними олімпійськими фестивалями (ЄМОФ)*.

Європейський молодіжний олімпійський фестиваль на сьогодні є найголовнішою спортивною подією для молодих спортсменів віком від 14 до 18 років із 50 європейських країн.

На літніх Європейських молодіжних олімпійських фестивалях програма, як правило, включала десять видів спорту, чотири з яких – ігрові командні. Країни-учасниці (за винятком країни-організатора) могли виступати тільки в одному ігровому командному виді. До програми усіх літніх фестивалів, яких було дев'ять, входили: баскетбол, волейбол, гімнастика (в 1991 р. – художня, надалі – спортивна), дзюдо, легка атлетика та плавання.

На більшості фестивалів проводилися змагання з велосипедних перегонів на шосе, з гандболу, тенісу та футболу. В різні роки до програми змагань включалися бадмінтон, вітрильний спорт, веслування на байдарках і каное, настільний теніс, хокей на траві. Відзначте, що змагання зі спортивної гімнастики передбачені тільки для дівчат, а з велоспорту – лише для юнаків.

Особливістю проведення змагань з ігрових видів спорту є те, що у двох видах беруть участь тільки команди дівчат, а в двох інших – лише команди юнаків. Рішення про те, в яких видах змагатимуться дівчата, а в яких юнаки, приймається оргкомітетом конкретного фестивалю за згодою ЄОК.

Попри те, що ці фестивалі мають досить коротку історію, вони вже зуміли довести свою значущість. Аналізуючи склад учасників ЄЮОФ, можна простежити таку тенденцію: більшість учасників згодом потрапляє до складу

основних збірних команд своїх країн, успішно виступає на Олімпійських іграх та інших міжнародних змаганнях.

Цікаво! Жак Рогге відмічав: «Те, що було розпочато як експеримент у 1991 р., стало необхідністю для національних олімпійських комітетів. ЄЮОД – єдине олімпійське загальноєвропейське змагання з багатьох дисциплін спорту і тому одна з найважливіших подій спортивного календаря. ЄМОД – ідеальна можливість підготовки для майбутніх олімпійських спортсменів».

Сьогодні у ЄЮОФ є Статут, що закріплює правила, за якими ці змагання проводяться, і встановлює число видів спорту: для літніх – 9, у тому числі три командних види спорту; для зимових – від 7 до 9, із числа олімпійських. Максимальна кількість учасників для літнього фестивалю – 3600; для зимового – до 1600.

Тільки національні олімпійські комітети мають право представляти свою країну на фестивалі. Всі ритуали фестивалю повною мірою відповідають проведенню Олімпійських ігор. Медалі вручаються на церемонії нагородження, де піднімаються національні прапори переможців і виконується національний гімн на честь переможця.

Опрацювання **третього питання** необхідно спрямувати на ознайомлення з характеристикою Європейських ігор.

Передусім потрібно усвідомити, що ідея проведення Європейських ігор виникла в середині ХХ століття, проте серйозно про неї заговорили тільки в 2009 році.

У квітні 2011 р. тодішній президент ЄОК Патрік Хікі ініціював проведення Європейських ігор. Його пропозиція знайшла підтримку, і було прийнято рішення провести в 2015 році I Європейські ігри.

8 грудня 2012 р. на 41-й Генеральній асамблеї ЄОК, що проходила в Римі, право проведення I Європейських ігор у період з 12 по 28 червня 2015 р. було надано столиці Азербайджану – Баку.

До програми I Європейських ігор увійшли 20 видів спорту, з яких 16 (25 дисциплін) олімпійських і 4 неолімпійських (6 дисциплін).

Неолімпійські види спорту були представлені карате, пляжним футболу, баскетболом 3x3 («вуличний баскетбол»), аеробікою з акробатикою. Понад 6000 атлетів із 50 країн розіграли 253 комплекти медалей.

Логотип Ігор було виконано в кольорах національного прапора Азербайджану – синій, зелений, червоний. Він символізував гордість спортивної спадщини азербайджанського народу, а також прихильність до традицій гостинності. Логотип представлений зображенням казкового птаха з народного епосу, а сам контур логотипу схожий на гранат – традиційний і дуже корисний плід цієї південної країни. Крило птаха вдало стилізоване під олімпійський факел.

Офіційним талісманом I Європейських ігор стали

образи джейрана (газель) і народження (гранат). Джейран в Азербайджані вважається символом природної краси, витонченості та чистоти. Гранат – фрукт, який є символом життя та енергії.

Європейські ігри вирішено проводити один раз на чотири роки – в рік, що передує черговим Іграм Олімпіади.

II Європейські ігри відбулися в 2019 р. у столиці Білорусі – Мінську.

III Європейські ігри в 2023 році пройшли в Кракові (Польща). На всіх змаганнях з олімпійських видів спорту, що були передбачені на Європейських іграх 2023 року, проходила кваліфікація на літні Олімпійські ігри 2024 року в Парижі.

Питання для самоконтролю

1. Пригадайте історію створення ЄОК. Сформулюйте мету її діяльності.
2. Коли і де відбувся перший Європейський юнацький олімпійський фестиваль (ЄЮОФ)?
3. Коли і де було проведено I літні Юнацькі Олімпійські ігри?
4. Коли і де було проведено I зимові Юнацькі Олімпійські ігри?
5. Де відбулися II зимові Юнацькі Олімпійські ігри?
6. Назвіть офіційний талісман XIII літнього Європейського юнацького олімпійського фестивалю, що пройшов у Тбілісі.

Тестові завдання

1. Коли було започатковано проведення Європейських юнацьких олімпійських фестивалів?
 - а) 1995 р.;
 - б) 1991 р.;
 - в) 1951 р.;
 - г) 2000 р.
2. Як часто проводяться Європейські юнацькі олімпійські фестивалі?
 - а) щорічно;
 - б) один раз на два роки;
 - в) один раз на чотири роки;
 - г) один раз на п'ять років.
3. Коли відбулися перші Європейські ігри?
 - а) у 2000 р.;
 - б) у 2012 р.;
 - в) у 2010 р.;
 - г) у 2015 р.
4. Де відбулися перші Європейські ігри?
 - а) у Баку (Азербайджан);
 - б) у Стамбулі (Туреччина);
 - в) у Катовіце (Польща);

г) у Пекіні (Китай).

5. Де було проведено літній Європейський юнацький олімпійський фестиваль у 2019 році?

а) у Мінську (Білорусь);

б) у Таллінні (Естонія);

в) у Кракові (Польща);

г) у Лондоні (Велика Британія).

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Заповніть таблицю «Хронологія проведення Європейських юнацьких олімпійських фестивалів» (з 1991 р. і до сьогодні).

Рік	Місто	Види спорту	Кількість НОК	Кількість учасників
1991	 Брюссель	10	33	2084

Завдання 2. Заповніть таблицю «Здобутки українських спортсменів на Європейських юнацьких олімпійських фестивалях» (з 1993 по 2023 рік).

Рік проведення	Золоті медалі	Срібні медалі	Бронзові медалі	Загалом
1993	5	6	8	17

Завдання 3. Заповніть таблицю «Здобутки українських спортсменів на Європейських іграх».

Рік проведення	Золоті медалі	Срібні медалі	Бронзові медалі	Загалом
Баку, 2015 р.				
Мінськ, 2019 р.				
Краків, 2023 р.				